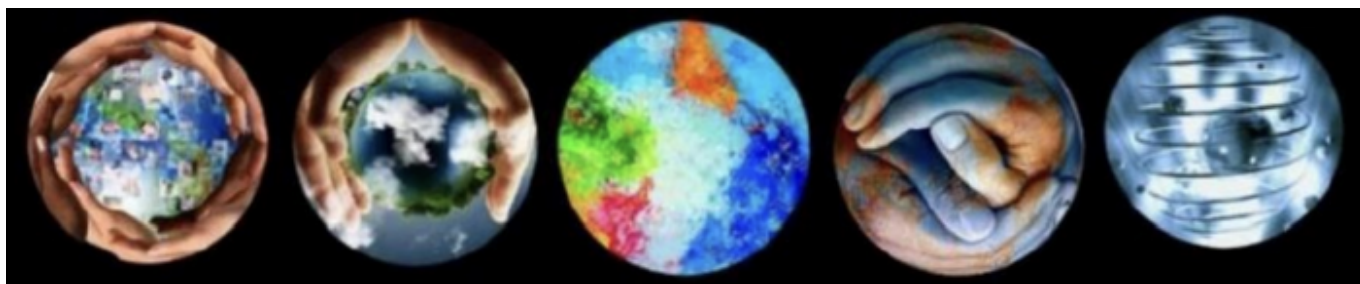

Bij Agora-onderwijs werken leerlingen middels challenges aan het leren, onderzoeken en maken van dingen op basis van hun eigen vragen. Deze week is een nieuwe Agora-school van start gegaan. Onderdeel van de voorbereiding op de nieuwe start was het onderwijskundig doorontwikkelen van de challenge die leerlingen uitvoeren. Hoe is dit proces verlopen? Dat lees je in dit artikel.

Agora-onderwijs

Agora is een type onderwijs waarbij ieder kind op zijn of haar eigen manier leert. Het is een type onderwijs zonder vaste niveaus, klassen, huiswerk, vakken en cijfers. Leerlingen werken, begeleid door coaches, aan hun persoonlijke vragen, op basis waarvan zijn dingen leren, onderzoeken of maken. Daarbij wordt er aandacht besteed aan de vijf werelden van Agora:

- De Wetenschappelijke
- De Maatschappelijke
- De Spirituele
- De Sociaal/ethische
- De Kunstzinnige

Agora is Grieks voor 'plein'. Het oude Athene kende de Agora, waar filosofen als Aristoteles, Plato en Socrates 'lesgaven' aan iedereen die iets van hen wilde leren. Agora Roermond was de eerste Agoraschool, die in 2014 is gestart. Dit schooljaar gaan er 15 Agora-scholen door heel Nederland van start: soms als zelfstandige school, soms als onderdeel van een school, waaronder ook 10-14 scholen. Meer over de huidige ontwikkelingen kun je lezen op [de website van de Agora Vereniging](#). Weer weten over het ontstaan en de visie van Agora? [Lees dan het boek Catharsia](#), wat is geschreven door Sjef Drummen, één van de oprichters van Agora - een boek dat wij met veel plezier hebben gelezen én bekeken!

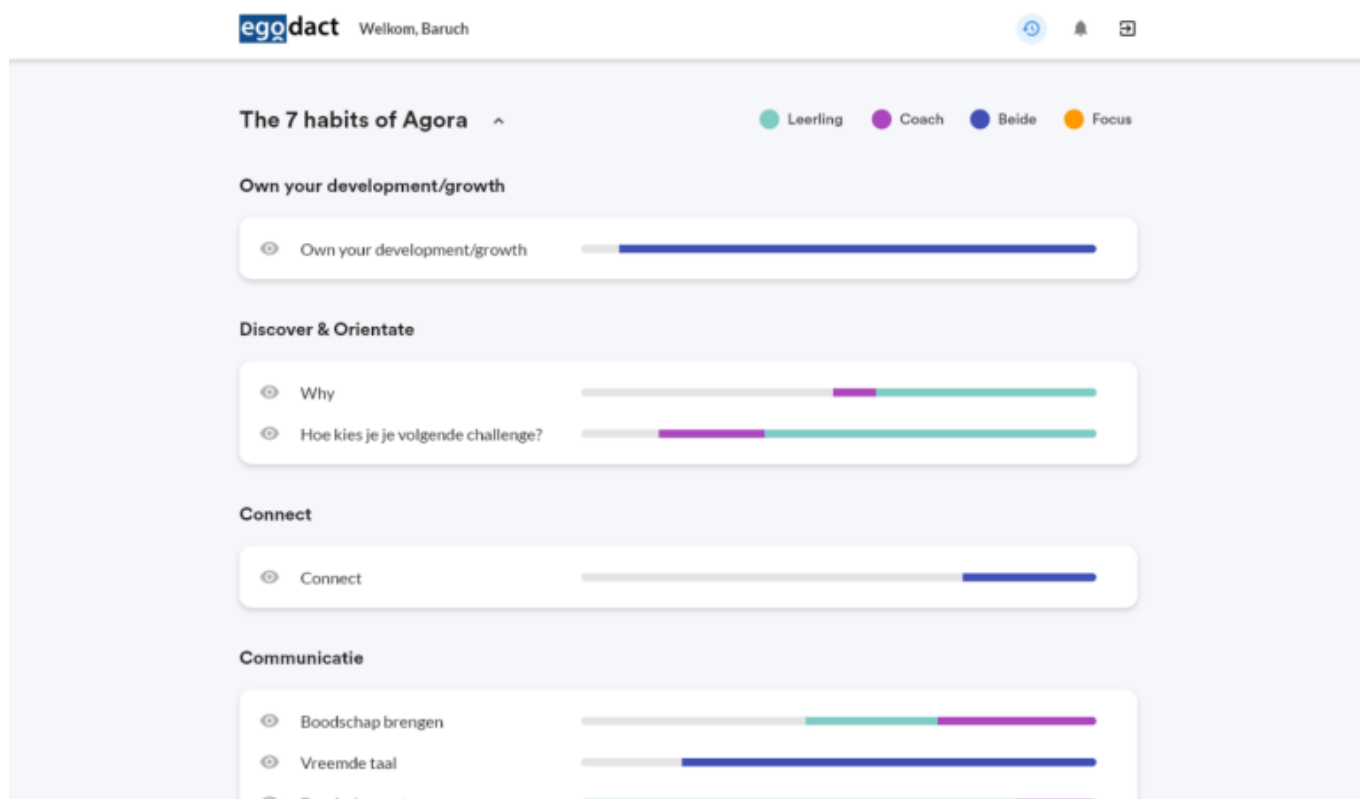
Challenges

Centraal in het leerproces van leerlingen staan challenges. Tijdens een Challenge gaan leerlingen op zoek naar antwoorden op vragen die zij zichzelf stellen. Die vragen komen uit henzelf omdat zij iets te weten willen komen over een onderwerp dat hen interesseert. Een challenge bestaat uit 6 fasen:

1. **Brainstormen.** Via een woordweb, een mindmap of het schrijven van een serie vragen wordt nagedacht over een mogelijk onderwerp van de *Challenge*.
2. **Vragen selecteren.** Er wordt een keuze gemaakt van 2 of 3 vragen die de leerling het liefst beantwoord ziet.

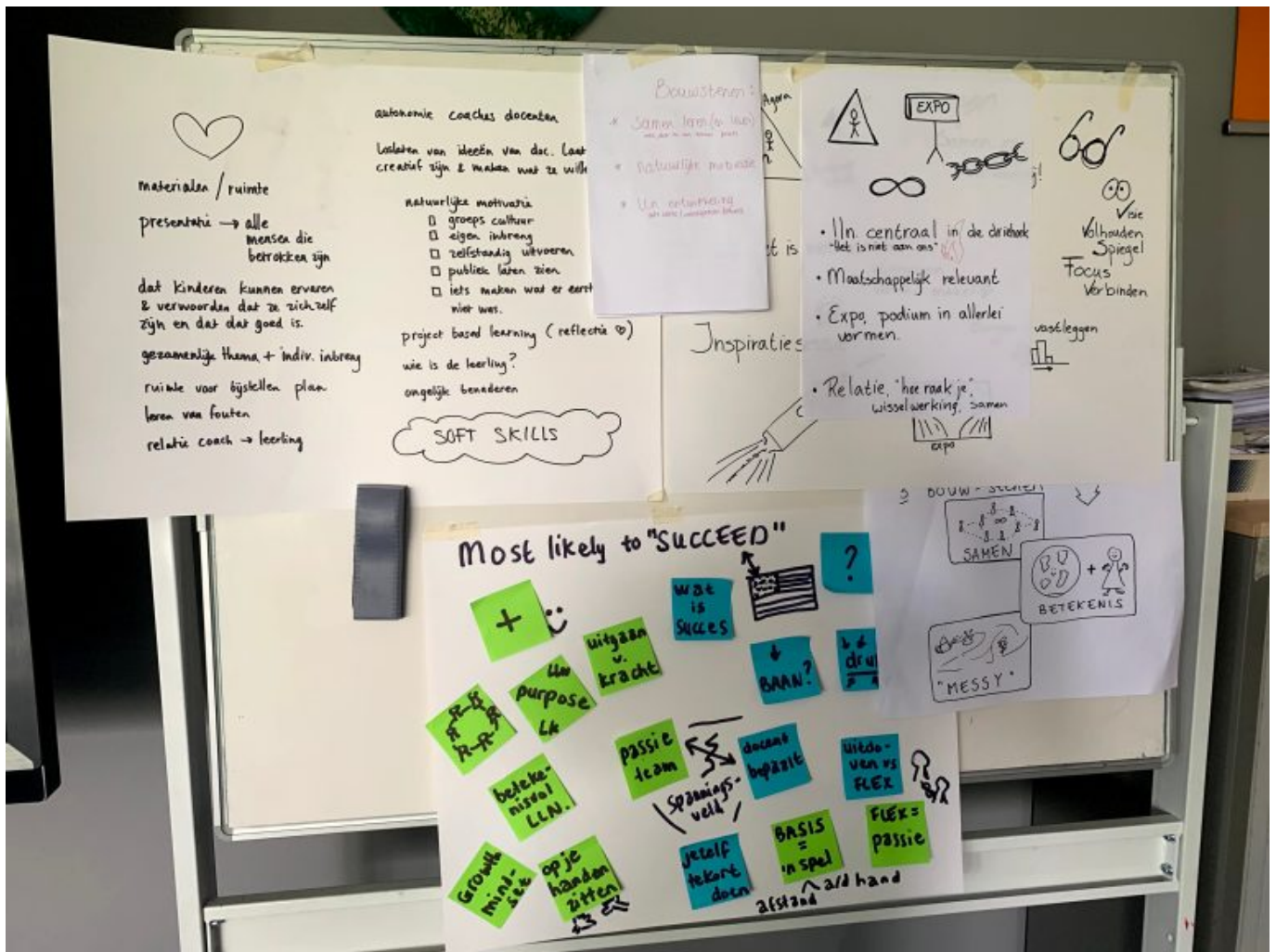
3. **Activiteiten bepalen.** De leerling bepaalt welke activiteiten hij moet gaan uitvoeren om zijn vragen te kunnen beantwoorden.
4. **Activiteiten uitvoeren.** De leerling gaat actief aan de slag.
5. **Presenteren.** De leerling laat zien wat hij geleerd heeft. De vorm hiervan staat vrij.
6. **Terugblikken.** De leerling kijkt terug wat hij allemaal heeft gedaan. Hij besluit wat er goed ging en formuleert wat er bij een volgende *Challenge* anders zou kunnen.

Een challenge kan groot of klein zijn en een leerling kan aan meerdere challenges tegelijkertijd werken. De coach helpt leerlingen bij dit proces. Leerlingen en hun coaches houden de ontwikkelingen bij in het programma [Egodact](#) (tevens ontworpen door een groep Agora-leerlingen).

‘De perfecte challenge’

Deze week is [Buurtcollege Agora Maas en Peel](#) van start gegaan, een nieuwe Agora school, in Panningen. Onderdeel van de voorbereiding van het team was het gezamenlijk opdoen van kennis op het gebied van [cognitieve psychologie](#) en onderwijskunde, en dit tezamen met de Agora visie concreet maken door ‘de perfecte challenge’ te ontwerpen. Daarbij ging het zowel over het expliciete ontwerp van de challenge, zoals vragen die leerlingen in Egodact dienen te beantwoorden, als het gedrag van de coaches, zoals vragen die zij kunnen stellen in verschillende fasen. Om daartoe te komen is er in een reeks bijeenkomsten cyclisch gewerkt aan het opdoen van nieuwe kennis en het vertalen daarvan naar de challenges.

Ter voorbereiding op de eerste bijeenkomst hebben alle coaches de film [Most Likely To Succeed](#), gekeken. Deze docu-film is gemaakt door [High Tech High](#), een schoolcampus van 0-18 in San Diego waar projectmatig wordt gewerkt en wat als inspiratie kan worden geïzen voor het Agora-concept. Uit deze film hebben de coaches succesfactoren gehaald voor een goede challenge.

Vervolgens zijn er enkele bijeenkomsten geweest waarin er steeds middels een korte kennisimpuls enkele bouwstenen aan bod kwamen, met vervolgens de vraag *of en hoe* deze onderdeel zouden moeten zijn van de challenge. De bouwstenen kwamen voort uit de cognitieve psychologie en onderwijskunde. Voorbeelden waren [hoe belangrijk voorkennis is voor het leren](#), [de kracht van herhaling](#), de meerwaarde van [nieuwsgierigheid](#) en het [werken vanuit hoge verwachtingen](#).

Samen leren en innoveren

Vragen als 'Wat weet je al van dit onderwerp (in een andere context)?' en 'Wat neem je uit deze challenge mee naar de volgende?' zijn voor de één logisch om aan leerlingen te stellen, daar waar de ander er niet altijd bij stil staat. Behalve het concreet werken aan het ontwerp van de challenge, waren de bijeenkomsten dan ook goed voor het gezamenlijk leren en innoveren

Daarbij zijn behalve over kennis, ook gesprekken gevoerd over visie. Zo komt uit onderzoek vanuit de cognitieve psychologie naar voren dat het, met name bij beginners, belangrijk om leerlingen stap voor stap nieuwe kennis aan te leren, [bijvoorbeeld met uitgewerkte voorbeelden](#) middels expliciete directe instructie (EDI). Maar wat als dat nu niet het doel is? Wat als het doel minder op *kwalificatie* is gericht, maar meer op *subjectivatie* (Biesta, 2014)? Zo kan het wenselijk zijn om leerlingen juist even te laten zwemmen, om hen zo [meer nieuwsgierig te maken](#) of te laten inzien dat zij om hulp moeten vragen om verder te komen oftewel aan hun zelfredzaamheid te werken.

En bij actieve verwerking gaat het bij onderzoeken vaak over [bijvoorbeeld het test-effect](#), maar is het niet waardevoller om [leerlingen te laten leren in de echte wereld](#)? Ook is hierbij gekeken naar concrete zaken als [kerndoelen](#): want op welke manier dient dit plaats te krijgen in de het onderwijs? Goede gesprekken dus over [de complexiteit van onderzoek over leren](#), het systeem waarbinnen onderwijs plaatsvindt en de visie op onderwijs.

Het vervolg

De basis staat en gedurende dit schooljaar gaat de ontwikkeling door, waarbij het team samen blijft blijven leren en innoveren: de eigen challenge om blijvend te werken aan het verbeteren van het onderwijs. Meer daarover in een volgend artikel.